

ענף י"ד

א* ונבאר עתה עולם הנקודים, והם בחי' אורות היוצאים דרך נקבי עינים דא"ק. והנה כבר ביארנו לעיל, כי ד' בחי' יש והם ד' הויות: ע"ב, ס"ג, מ"ה וב"ן, ובכל בחי' מהם יש טנת"א. והנה המוחין של א"ק הם הויה דע"ב. ומן בחי' האזנים ולמטה עד תשלום כל סיום א"ק, הוא בחי' ס"ג, עד סיום הרגלים שלו.

ב) אמנם ענין זה היה בתחילה, קודם מיתת מלכים בעולם הנקודים, ואח"כ היה בחי' מ"ה וב"ן ממקום טבור שלו עד למטה, בסיום הרגלים, כמ"ש בע"ה.

ג) והנה כבר ביארנו, כי בשם ס"ג יש טנת"א, והטעמים נחלקים לג' חלוקות שהם אח"פ. ואמנם הנקודות הם בחי' אורות הנמשכים מן העינים שלו.

והענין הוא, כי הנה ההבל היוצא מנקבי אזנים הוא הבל מועט, כי אם יניח אדם אצבע על נקב האזן ויסתום אותו בחוץ ירגיש קול הברה בתוכו, וזה

פנים מאירות

לעשר ספירות הנק' בחי' הגוף של הפרצוף, יצאו מנקבי עינים ולמטה, והבן זה. והם ד' הויות ע"ב ס"ג וכו': ביאור כל ההמשך הזה כבר נתבאר לעיל בעה"ח ענף ח', ומשם תדרשנו.

ס"ג עד סיום הרגלים: והם אמנם נטמנו ובאו בפנימית נה"י דא"ק, כמ"ש בענף ח'.

ג) כי הנה ההבל היוצא וכו': כל עניני הבלים כבר נתבאר לעיל בעה"ח ענף ה'.

א) ונבאר וכו' דרך נקבי עינים דא"ק: ודע, שזהו קוטב כל השינויים והמקריים שנתחדשו ובאו בעולם הנקודים, כי עד כאן יצאו כל הפרצופין דרך פה של פרצוף העליון, כמו שנתבאר היטב בענפים הקודמים, אמנם פרצוף זה דנקודים שה"ס פרצוף ס"ג החדש הותקן במ"ן ותיקון קוים, שמסיבה זו עלתה הנוקבא והמ"ן לכלי דחכמה המכונה עינים, כמ"ש כאן בפמ"ס. ונמצא אשר ע"ס דראש של הפרצוף יצאו מנוקבי עינים ולמעלה, והמלכות של ראש המתפשטת

מחמת תנועת ההבל שבתוכו שרוצה לצאת לחוץ ואינו יכול, אמנם בהסיר האצבע אינו נרגש, והנה מן ההבל הזה יצאו י"ס מבחי' אונים כמבואר למעלה. ואח"כ בחוטם יש הבל יותר מורגש ויצאו בחי' י"ס של חוטם, כנ"ל. ואח"כ בפה יש הבל יותר נרגש מכולם, לפי שכל מה שהאור יורד למטה, הוא ניכר ונרגש יותר ומתגלה שם, ומשם יצאו הי"ס דעקודים. ואלו השלשה מקומות הם בחי' הטעמים דס"ג.

ד) ואח"כ מן העין, יצאו הנקודות דס"ג, ולכן אין כל כך הבל בעין כמו בג' מקומות הנ"ל, כי אין דומה אור הנקודים הקטן כמו הטעמים. אבל עם כל זה מצינו קצת כח בהסתכלות העין כנראה בחוש העין בטבע, כענין ביצת בת היענה, שנולד האפרוח ע"י הסתכלותה זמן מה, בלתי שתשב על הביצים לחמם כמו שאר העופות. וזה יורה היות כח ממשית בהסתכלות העינים.

ה) והנה מבחי' הסתכלות הזה של העינים יצאו הנקודות. ובוזה תבין מ"ש בתיקונים תיקון ע' ד' קכ"ו, שמצייר צורת הויה של בן ד' אותיות, בציור עינים ונקודות, בסוד וגבותם מלאות עינים, כי כל בחי' עינים הם נקודות כנ"ל.

פנים מאירות

ראש שה"ס מלכות וה' תתאה, עלתה עתה לעינים שה"ס חכמה. וזה שאומר הרב שאות ה' אחרונה היא בעינים, והבן. ודע שאור א"ס המתפשט לזווג בסוד ע"ס דאו"י, מכונה תמיד בשם הסתכלות עינים. כלומר, אור החכמה. כמו שנתבאר היטב בדברי הרב בענף הקודם ועי' בפמ"ס שם וכאן ובפמ"א שם.

בסוד וגבותם מלאות עינים: כלומר, דאור העינים מאיר מכל הצדדים הן מצד הפנים והן מצד האחור, המכונים בשם גבותם של הפרצופים.

ודע שמסיבת עליית מיין נוקבין לצורך אור העינים, הושרש צד האחור בבנין הפרצופים. והוא משום שנתהוה ב' שורשים למציאת כל פרצוף: שורש א', הוא מסבת רת"ס שבפרצופי א"ק מטרם עליית מ"ן. ושורש ב', הוא נמשך מסדר ראש תוך סוף שיצא מכח

ה) והנה מבחי' הסתכלות הזה של העינים יצאו הנקודות וכו': ואין להקשות מהמובא לעיל בעה"ח ענף ה', אשר גם אח"פ יצאו ע"י הסתכלות עינים. וכן מה שאומר, שהעינים ה"ס ה' תתאה שהיא מלכות, ובע"ח שער אח"פ פ"א ובכ"מ אומר שעינים ה"ס נשמה לנשמה שה"ס יוד דהויה וחכמה.

והענין כי שם באח"פ היה נמשך הסתכלות עינים עד הפה, דהיינו עד המסך שבכלי מלכות של ראש, שבזה נמצאות כל ט"ס כח"ב חג"ת נה"י בבחי' אור בלי כלי, כי המלכות בלבדה נעשית כלי, כמ"ש שם בפמ"ס דף קנ"ה אות ד' משא"כ כאן בעולם הנקודים לא נמשך הסתכלות העינים עד הפה, אלא עד נקבי עינים בעצמם, מפני שהחכמה בעצמה הותקנה בדכר ונוקבא שע"ז נעשים כלים בכל ספירה וספירה מעה"ס. ונמצא בזה אשר המלכות של ראש שהיתה מקומה בפה של

(*) והנה כשתמנה מן ע"ב, יהיה כל בחי' ע"ב יוד מן הויה, וס"ג אות ה' ראשונה של הויה, ומ"ה אות ואו, וב"ן אות ה' אחרונה.

(ז) וכשתמנה השם מבחי' ס"ג לברו, יהיה הטעמים של ס"ג אות יוד, והנקודות אות ה' ראשונה, ותגין אות ואו, ואותיות ה' אחרונה.

(ח) וכאשר נחלק גם את הטעמים, תהיה אות יוד באזן, ואות ה' ראשונה בחוטם, ואות ואו בפה, ואות ה' אחרונה בעינים.

(ט) הרי כי העין יש לו בחי' ה' אחרונה וה' ראשונה, וז"ס מ"ש בתיקונים, אני ישנה, נגד ה' אחרונה, כי בביטול אור הנקודים, אני ישנה בסוד השינה. גם אני ישנה אותיות שניה, כי חכמה היא ה' ראשונה והיא שניה לכתר, כי נודע

פנים מאירות

שצד הפנים ה"ס חג"ת דשורש הב' שהוא בחי' גוף ולא ראש, וצד האחור ה"ס חב"ד משורש הא' שהוא בחי' ראש. ומפה עד הטבור דהפרצוף יהיה צד הפנים בסוד נה"י דשורש הב' שה"ס סיומו של הפרצוף, וצד האחור ה"ס חג"ת משורש הא'. ונמצינו למדים, אשר עינים שה"ס שורש הב' מאיר במילואו גם באחורים דחג"ת. וזס"ה וגבותם מלאות עינים, דהיינו אחוריים דחג"ת והבן.

(ח) אות יוד באזן וכו' ה' אחרונה בעינים: אח"פ הם כלים דראש ונק' טעמים, והוא אמנם מצד שורש הא', אבל מצד שורש הב' שהוא האור המה לבר מרישא, ורק בבחי' ט"ר גופא שמפה עד הטבור שה"ס גילוי ז"א דע"ס דראש כנודע. וז"ש הרב, שבהבחן הטעמים דהיינו אח"פ לא נגלה כלום מה' אחרונה, רק יה"ו לבד שהם חו"ב וז"א דגופא, אמנם מלכות דגופא כלולה עדיין בנקבי עינים שה"ס מלכות של ראש, שהיא עתידה להתפשט בסוד נקודות דס"ג מטבור ולמטה.

עליית המ"ן. שנבחן בערך שורש הא' שהוא חסר כלים דנה"י שנקרא סוף.

והטעם כי כאן נעשה הזווג על מלכות של ע"ס דראש בנקבי עינים, ויצאו משום זה ע"ס של הראש משם ולמעלה, והתוך שה"ס חג"ת נתפשטו מנקבי עינים עד הפה. והסוף שה"ס נה"י נתפשטו מפה עד הטבור, ונמצאים רגלי הפרצוף מסתיימים על הטבור. ומטבור ולמטה כבר יצא מגבול הפרצוף לגמרי.

אמנם גם הרשימו משורש הא' שולטת בפרצוף, ועל כן נמצאים גם נה"י מחוכרים בפרצוף. אמנם אורם מועט וע"כ נבחנים לכלים דאחור ולא פנים, כלומר, שאינם מאירים כ"כ. ולפי מה שכייל לנו הרב לעיל בענף ט', אשר כל הכחות של העליון בהכרח שימצאו בתחתון, נמצא שמפרצוף נקודים ואילך שולטים ב' השורשים הנזכרים בכל פרצוף פרטי, שהם עושים פנים ואחור בבנין כל פרצוף. אשר משורש הב' נמשך צד הפנים ומשורש הא' נמשך צד האחור.

באופן שאח"פ של הפרצוף נבחנים בפו"א:

שהטעמים הם כתר, והנקודות הם חכמה, והתגין הם בינה, ואותיות ז"ת, נמצא כי העין היא בחי' חכמה, שהם הנקודות. וזהו הטעם שחכמי העדה נק' עיני העדה, כמ"ש והיה אם מעיני העדה וכו', ובאלו הנקודות הם בחי' המלכים שמלכו בארץ אדום שמתו, כמ"ש בע"ה.

(י) וז"ס והארץ היתה תהו ובהו, כי הארץ היא ה' אחרונה, שהוא בחי' העין כנ"ל, והיא אשר היתה תהו ובהו, שהוא ענין מיתת המלכים, עד שבא התיקון שלהם, ואז נאמר יהי אור ויהי אור, וזהו פקח עינך וראה שוממותינו.

(כ) ול'הבין פסוק זה נבאר מציאות העין ונאמר, כי הנה הנקודות הם ט' שהם: קמץ, פתח, צירי, סגול, שבא, חולם, שורק, חירק, קיבוץ. אמנם ג"כ יש בהם בחי' עליונות, שהם ניקוד חולם, ואמצע כגון שורק, וכל השאר הם תחתונים, שמקומם הם תחת האותיות, ואח"כ יתבאר כל זה בע"ה.

והנה כל הז' אחרונות של הנקודות הם צורות יודי"ן, חוץ מב' נקודות הראשונים שהם קמץ פתח, שהם ב' וויין ויוד.

פנים מאירות

פרצוף, שה"ס הסתכלות א' והסתכלות ב', אשר החולם ה"ס המסך דהסתכלות א' לצורך הראש, והשורק ה"ס המסך של הסתכלות ב' לצורך ע"ס של הגוף.

ומה שהחולם ה"ס ת"ת והשורק יסוד שלכאורה היה צריך החולם להיות כפה של ראש והשורק בת"ת דהיינו בטבור, הטעם הוא משום דהפה של ראש נתמעט ויצא מבחי' ראש וקיבל לבחי' טבור דגופא, ולפיכך ירד החולם לבחי' ת"ת. וכן טבור דגופא נתמעט וירד לבחי' סיומא שהוא היסוד, וע"כ ירד השורק ג"כ לבחי' יסוד. והטעם של ירידות אלו, הוא כמ"ש לעיל, כי מאחר שהסתכלות א' נעשה בנקבי עינים, יצאו אח"פ לבר מרישא לבחי' חג"ת, וחג"ת ירדו לבחי' נה"י וסיומא עש"ה והבן. ועי' בפמ"ס כאן.

(כ) הנקודות הם ט' שהם: קמץ פתח וכו': דע שסוד ט' הנקודות נרמזות בדיוק בע"ס של האורות היוצאים דרך נקבי עינים בסוד עליית מ"ן ותיקון הקוין. וכבר נתבאר זה לעיל בפנים מאירות דף קפ"ב ד"ה ופירוש עש"ה. וע"פ המתבאר שם תדע, שב' הקצוות והקוין שהם החסד והדין שבע"ס דראש ה"ס קמץ פתח שנק' כתר וחכמה. וב' הקצוות והקוין דחסד ודין שבע"ס דתוך, ה"ס סגול ושבא שנק' חסד וגבורה. וב' הקצוות והקוין שבע"ס של הסוף ה"ס חיריק וקיבוץ, שנק' נצח והוד. וקו הג' המכריע בין הקצוות של ראש ה"ס החולם שממעל לאותיות שנק' תפארת. וקו ג' המכריע בין הקצוות של התוך ה"ס השורק (שנק' מלאפום), שהוא בתוך האותיות. וקו המכריע בין הקצוות של הסוף חסר, להיות שאין יותר מב' מכריעין לכל

ד) והענין, כי כאשר נמנה כל היודין שיש בז' נקודות אלו, הם י"ג יודין גימ' ק"ל כמנין עין, להורות כי מן העין יצאו הנקודות. ונשאר קמץ פתח, שהם יוד וב' ווין, שהם גימ' כ"ב, וה"ס כ"ב אותיות, שמהם נעשו הכלים של הנקודים.

מ) וא"ת למה נרשמו ונרמזו הכלים, בב' נקודות הראשונים שבכולם והמעולות, אמנם הענין הוא, כי מאלו ב' נקודות הראשונים, שהם כתר חכמה של הנקודות כנודע, מהם נעשו כלים אל השאר, והם אשר הולידו והוציאו כלים לספי' אשר תחתיהן.

נ) עוד טעם ב', לפי שנודע כי הז' נקודות התחתונים הם ז' מלכים שמתו אבל הראשונים לא מתו, ונודע כי בחי' המיתה הוא שביה"כ, לכן הז' נקודות אחרות נשארו בלא כלי, רק אור לבדו שהוא בחי' הנקודות, אבל הראשונים שלא מתו ונשארו עם הכלים שלהם, הנה האורות נעלמים ומתלבשים תוך הכלים, ונק' ע"ש הכלים שהם הכ"ב אותיות, הרמזין בקמץ ופתח, כנו'.

והנה הקמץ מורה על הכתר כנודע, והכתר הוא טעמים, והפתח מורה על החכמה, והם הנקודות. ולכן נקראים ב' נקודות אלו קמץ ופתח, כי הם מורים על ענין הנ"ל. והוא, שכל זמן שעדיין לא יצאו רק הטעמים דס"ג, שהם בחי' אורות אח"פ, עדיין היו האורות סתומים וקמוצים, וכשבאו בחי' הנקודים שהם חכמה, שהוא פתח, והוא בחי' העין כנ"ל, אז הם נפתחו בפתיחו דעיינין כנו' בתיקונים. וזהו ענין נקודת פתח, אבל בתחילה כשהיו בבחי' הטעמים שהם כתר, הוא קמץ, כי האורות היו קמוצים וסתומים.

פנים מאירות

כתר וחכמה נולדו ויצאו הכלים לספירות אשר תחתיהם, דהיינו לז"ת הנק' גופא.

ג) אבל הראשונים שלא מתו וכו': ואין להקשות על נקודה דצירי שהיא בחי' הבינה שגם היא לא מתה, כמ"ש הרב לעיל בענף יוד שהג"ר לא נשברו. והענין שיש בחי' פו"א בניקוד הצירי שהיא בינה הנקראת ארץ אדום, אשר סוד הפנים לא נשבר וכלול בפתח שהיא צד שמאל של החכמה, כמ"ש עוד בע"ה.

מ) כתר חכמה וכו' הולידו והוציאו וכו': פי' כי ע"ס של ראש, מכונים גלגלתא עינים ואח"פ, ומאחר שזווג דהסתכלות א' לצורך הראש עלה מפה לנקבי עינים, נמצא שהראש כולל ב' הספירות גולגלתא ועינים לבד שהם נק' כתר וחכמה. וכבר ידעת שסוד לידת הגוף הנק' ז"ת הוא בחי' התפשטות המלכות של ראש, שיש בסגולתה להתפשט בכל אותה הכמות שאו"ח שלה מלביש לאו"י של הראש, אשר התפשטות זו נק' לידה. וזה אמרו, כי מאלו ב' הנקודות הראשונות שהם

ס) ונחזור לענין הפסוק פקח עיניך, כי כאשר בא בחי' העין שהם הנקודות אז נאמר פקח עיניך, שאז הוי בפתיחו דעיינין.

והנה כבר נתבאר, כי כל בחי' האלו הם בשם ס"ג, ושם זה רומז לבניה שהיא גבורה עלאה, דבה תליין הדינין. לכן בזו הבחי' של שם ס"ג, היה ענין ביטול המלכים, גם בפרטות ס"ג עצמו יש בו בחי' הטעמים שגם הם נקראים ע"ב, עם היותם בס"ג, אבל הנקודות דס"ג, הם עיקריות דס"ג עצמו שהם ס"ג דס"ג, ושם היה ביטול ומיתה. וז"ש הכל ס"ג יחדיו, כי בשם ס"ג היה כל הביטול. וס"ג עצמו מורה ע"ז, שהוא מלשון נסוגו אחור, שהוא ביטול המלכים.

ע) והנה העין נק' ג"כ ע"ש ס"ג כמו אח"פ הנ"ל, והוא בענין זה, כי הלא כאשר היה ג' בחי' הנ"ל שהם אח"פ, שהם הטעמים, היה שם ס"ג שלהם בחי' הוי"ה שהוא ס"ג, יו"ד ה"י וא"ו ה"י. אמנם בעין שהוא בחי' הנקודות הוא ס"ג של ג' פעמים אהיה, שהיא ג"כ גי' ס"ג, וזהו ס"ג אשר בעין.

פנים מאירות

כל האור הנמשך עד הטבור אפי' שהוא מבחי' העינים, הכל הוא נבלע ונכלל בעקודים ולכן איננו ניכר, עש"ה. כי כונתו ג"כ על אח"פ דאור העינים הנ"ל, דאע"פ שהמה בחי' נקודות וס"ג דס"ג, מ"מ נכללים בעקודים ואינם ניכרים לבחי' עצמם, ונקראים ג"כ טעמים כמו העקודים שהם בחי' אח"פ הראשון.

אמנם בעין וכו' ס"ג של ג"פ אהיה וכו': זה סובב על סוד הנוקבא שבעינים שנק' בינה עילאה. כי העינים ה"ס חכמה והנוק' דחכמה שנתקנה שם מכח עליית מ"ן נק' בינה, ונודע שחכמה ובינה ה"ס ע"ב וס"ג. וע"כ משמיענו שחכמה ובינה אלו שבעינים שניהם הם בחי' ע"ב ולא ס"ג, אלא שחכמה ה"ס הויה דיודין ובינה ה"ס אהיה, כמ"ש בע"ח שער או"א פ"ט עש"ה. אמנם בהכרח אשר גם ס"ג כלול בבינה זו שהרי ממנה נולד ויוצא ואין לך נותן מה שאין בו. וזה שמרמז שג"פ אהיה בגי' ס"ג, והבן.

ע) והנה העין נק' ג"כ ע"ש ס"ג כמו אח"פ: כאן מתחיל לבאר מציאת העינים. וצריך שתדע שיש כאן ב' בחי' של אח"פ: בחי' א' היא מס"ג הראשון דא"ק, מטרם ירידתו לנה"י הפנימים דא"ק, שהיה רק כלי אחד לכל עה"ס וע"כ נקרא עקודים, שכל עה"ס נעקדים בכלי א'. בחי' ב' דאח"פ הוא מהס"ג השני שיצא דרך נקבי עינים בסוד התפשטות ב'. והנה אח"פ זה אורו קטן הרבה מאח"פ הראשון, כי אח"פ הראשון הוא בחי' ראש ממש, משא"כ השני כבר יצא מבחי' ראש וקיבל לבחי' תוך, דהיינו ט"ר דגוף, כמ"ש לעיל. אמנם גם אח"פ זה התפשט במקום של אח"פ הראשון, דהיינו למעלה מטבור, וע"כ נבחן גם הוא בשם ראש וטעמים דס"ג אע"ג שהוא בחי' תוך ונקודות דס"ג והבן היטב.

ובזה יתבאר לך מה שהרב קורא לאח"פ אלו בשם טעמים ובשם ס"ג דס"ג. ובזה תבין ג"כ מ"ש לקמן בענף ט"ו אות ו', וז"ל: והנה

והנה כל אהיה מאלו הג' לוקח כל בחי' כ"ב אותיות הנרמזים בקמץ פתח, כדי לעשות מהם כלים, ע"י הסתכלות העין בהם, וא"כ כל שם אהיה מהם כולל כל בחי' כ"ב אותיות, ונמצאו ג' שמות אהיה עם ג' פעמים כ"ב אותיות עם הכולל עולה ק"ל, גימ' עין. הרי איך שם ס"ג רומז ג"כ בעין.

וזהו פקח עיניך וראה, כי באוזן חוטם פה יש ג' פעמים ס"ג גימ' פקח עם הכולל, ואחריהם בא בחי' עינים, וזהו פקח עיניך, כי ג' אהיה אלו אשר בעינים הם בחי' אהיה ביוזן גי' קס"א מגין עיניך עם הכולל. וזה וראה שוממותינו, כי כאן היה שממון גדול וביטול המלכים.

פנים מאירות

בדין. ועלה למ"ן וכו' עד שיצא לחוץ דרך נקבי עינים, בסוד התפשטות ב' מטבור ולמטה במקומו כבתחילה. ומזה תדע דאע"פ דאותו הס"ג שיצא דרך נקבי עינים, בהכרח שכלול מד' הבחי' ומעסמ"ב כנודע, עכ"ז כל ההתחדשות הזו הנעשה מכח השיתוף דמה"ר בדין, אינו נוהג בכל עסמ"ב של פרצוף זה, אלא מס"ג שלו ולמטה לכד, דהיינו באותו החלק המיוחס לבחי"ב ולה' ראשונה דהויה שנק' נקודות דס"ג, לאפוקי בחלק העליון ממנו המיוחס לבחי"א וליוז דהויה הנקרא טעמים או ע"ב דס"ג, והבן היטב. וזה שמדייק הרב לומר, אבל הנקודות דס"ג הם עיקריות דס"ג, להשמיענו שכל השינויים והמקרים שנתחדשו באור העינים, אינם רק בס"ג דס"ג שה"ס ה' ראשונה דהויה, ולאפוקי מע"ב דס"ג.

לוקח כל בחי' כ"ב אותיות וכו' ע"י הסתכלות וכו': כי כ"ב אותיות ה"ס המ"נ שעלו לשם, והסתכלות העין בהם היינו הזווג כנודע. באוזן חוטם פה יש ג' פעמים ס"ג וכו': כי הבחן עסמ"ב הוא ע"פ ד' הבחי' הנודעות הנרמזות בד' האותיות דהויה: אשר ע"ב הוא בחי"א ויוז דהויה. וס"ג בחי"ב וה' ראשונה דהויה. ומ"ה בחי"ג וואו דהויה. וב"ן בחי"ד וה' אחרונה דהויה. וכבר ידעת שענין השיתוף דמה"ר בדין ועליית מ"ן וכו' עד ההסתכלות בנקבי עינים, כל זה נעשה רק בבחי"ב שה"ס ה' ראשונה דהויה דהיינו בפרצוף ס"ג דא"ק. גם לא בראש הס"ג המלביש מפה עד הטבור דא"ק, אלא בגוף ס"ג דא"ק שהיה מתפשט מטבור דא"ק ולמטה עד סיום רגליו, כי הוא נעלם ובא בפנימיות נה"י דא"ק בסוד השיתוף דמה"ר

פנים מסבירות לענף י"ד

(א) **ונבאר עתה עולם הנקודים והם בחי' אורות היוצאים דרך נקבי עינים דא"ק וכו'.** הנה הפרק הזה כולו מוקשה, כי כבר נתבאר שכל ענין ע"ס דנקודים הם בחי' התפ"ב של גופא דס"ג כמ"ש לעיל בפמ"ס ענף ט' ע"ש. וא"כ מה ענינו לצאת דרך נקבי עינים והיה צריך לצאת דרך הפה של ראש דס"ג שהוא מטבור ולמטה, ממקום שיצא התפ"א דגופא דס"ג. גם מה שקורא להסתכלות עינים ה' תתאה, ובע"ח שער אח"פ פ"א ובכ"מ אומר להדיא, שהסתכלות עינים ה"ס חכמה וסוד יוד דהויה. וביותר תמוה, מה שאומר שעינים ה"ס ה"ת ואח"פ הם יה"ו, כי איך אפשר שה"ת דס"ג תהיה למעלה מט"ס ראשונות דס"ג שנק' יה"ו, ועוד הרבה תמיהות.

ומתחילה נבאר ענין פרצוף הנקודים ממקור יציאתו. ועי' בפמ"ס דף קנ"ו אות ה' אשר מסבת ירידת ישו"ת לנה"י דא"ק נתחברו ב' הנוקבין שהם בחי"ב עם בחי"ד בסוד שיתוף מדה"ר במדה"ד, ובזה נכפל המסך שבכלי מלכות מבחי' בינה ומלכות, ולפיכך נעשה צד נוקביות בכל עה"ס כי עלו למ"ן עד לחכמה. כלומר, שגם החכמה נתקנה בבחי' דכר ונוק', ואין צריך לומר ספירות התחתונות שמחכמה ולמטה, כי זיווג הראשון על המסך הכפול הנזכר נעשה בסוד החכמה כמ"ש שם. והנה משם נולד ויצא זה הפרצוף החדש המתוקן בשיתוף

דמדה"ר, ותיקון זה נקרא תיקון מ"ן וגם תיקון קוין כמ"ש שם. והנה עיקר החידוש הנעשה בפרצוף זה, צריך להבין שהוא ענין יציאת הבינה וזו"ן לבר מרישא, כי עד עתה שלא היה המסך רק בכלי מלכות לבדו ולא היה בכל עה"ס רק כלי המלכות שנקרא פה של הראש נמצא שכל עה"ס היו בבחי' ראש, שהרי אפילו הפה שהיא המלכות נבחנת ע"י אוה"ח שלה העולה ממטה למעלה ג"כ לבחי' ראש כמ"ש לעיל בענפים הקודמים. ורק אוה"ח היורד מפה ולמטה ובסוד התפשטותה לע"ס מינה ובה בסוד הסתכלות ב' זה נק' גוף.

אמנם עתה לסיבת תיקון מסך דמ"ן העולה עד החכמה, ששם נעשה זיווג דאו"י ואו"ח על המסך הזה, נמצאים רק הכתר והחכמה בסוד הסתכלות א' שה"ס הראש, ובחי' הנוק' דחכמה המתפשטת ממעלה למטה בסוד או"ח שלה בכמות שמלבשת למעלה כבר היא בחי' הסתכלות ב' ונק' גוף ולא ראש, מפני שהאו"ח הוא שורשו כנ"ל בפמ"ס דף קפ"ג אות א' ע"ש. וממילא נמצא שח' הספירות בינה וזו"ן כבר המה בחי' גוף ולא ראש.

וכבר ידעת שע"ס דראש מכונים גולגלתא עינים און חטם פה. ולפי המתבאר נמצא שמסך של ראש שהיה לפניו בבחי' פה, עלה ונתישב בבחי' נקבי עינים שהוא כלי דחכמה ושמה נגמר בחי' הראש. ומכלי חכמה ולמטה

מתפשטת מינה ובה לע"ס שניות כי כן דרכה להתפשט בכל הכמות ושיעור הקומה שאור החוזר שלה מלביש עה"ס דראש והתפשטותה זה נק' גוף וה"ס הסתכלות ב'. והגוף נבחן בשנים, דהיינו שהנמשך מט"ר דראש מכונה בשם תוך ומקומו מפה עד הטבור, והנמשך ממלכות של ראש מכונה בשם סוף ומקומו מטבור עד הסיום של הפרצוף. באופן שכל מה שיש בגוף הריהו מקבל מהספירות שבראש, אלא שהמשכת ט"ס ראשונות לגוף נק' תוך והמשכת המלכות אל הגוף נקרא סוף וזכור זה.

ונמצא אשר גם הפרצוף הנ"ל המתקון ע"י מ"ן שעלה מנוק' דחכמה דא"ק, נבחן ג"כ בראש תוך סוף. אמנם המקומות שונים, כי מלכות של ראש אינה עומדת כאן בפה, זולת בנקבי עינים. אשר ע"כ נמצא כל קומת ע"ס דראש אינם אלא בקומת זו"ן, שנקרא חוטם פה כנודע. אמנם גם אור הבינה כלול שם בסוד הכתר, כי ספירה עליונה דז"א כוללת אור הבינה, כמ"ש הרב גבי ז' היכלות דבריאה אשר היכל הראשון כולל ג"ר כנודע, וע"כ נחשב שיש ג"כ אור האזן בראש שה"ס אור הבינה. והנה נתבאר שבחי' הכלים של הראש הם כתר וחכמה לבד, כי המסך דמ"ן נמצא בכלי דחכמה שנקרא נקבי עינים שהיא מלכות של ראש. אמנם האורות שבכלים אלו הם בינה וזו"ן שנק' אח"פ כאמור.

ובזה נבין דברי הרב (ענף י"ד אות ח') וז"ל: **וכאשר נחלק גם את הטעמים, תהיה אות יוד באוזן ואות ה' ראשונה בחוטם ואות ו' בפה ואות ה' אחרונה בעינים.** פירוש, האורות של ראש שנקראים

שהם הכלים: און חטם פה, הנק' בינה ז"א מלכות, המה נעשים לבחי' גוף, כי כבר מקבלים מאו"ח היורד מנוק' דחכמה.

וכבר נתבאר ערך ההפכי שיש בין אורות לכלים, אשר החסרון בכלים התחתונים גורמים חסרון באורות העליונים, שבחוסר כלי המלכות יחסר האור מכלי הכתר ובחוסר בינה זו"ן דכלים יחסרו האורות דג' ראשונות כמ"ש היטב בפמ"ס ענף ט' אות י' ואין צורך להכפיל הדברים. ולפי"ז תבין, אשר גם האורות נגרעו בפרצוף זה, כי חסרון בינה וזו"ן דכלים גורמים חסרון ג"ר באורות, וא"כ אין שם אלא אורות דזו"ן לבד שנק' חוטם פה, אשר אור החוטם מלוּבש בגולגלתא ואור הפה בעינים.

והנה הפרצוף הנזכר שיצא ע"י תיקון המ"ן נקרא בשם ישסו"ת. והוא להיותו בחי' התפ"ב דגופא דס"ג מכונה ע"כ ישסו"ת, כדי להבדיל בין ראש דס"ג לגופא דס"ג. כי ראש דס"ג אשר לא ירד לנה"י דא"ק נשאר בבחי' עקודים, כלומר בכלי אחד לכל עה"ס שנקרא משום זה או"א, אמנם גופא דס"ג שירד לנה"י ונתקן במ"ן שעלה עד החכמה לזווג נבחן בשם ישסו"ת כמו שהארכנו שם בפמ"ס ענף ט' אות ה' ע"ש. שהוא לסיבת יציאתו בתיקון מ"ן בכלי דחכמה הנק' עינים, שחסר משום זה ג"ר באורות ובינה וזו"ן בכלים. **וכבר** נתבאר בפמ"ס שם באריכות,

שכל פרצוף נבחן בראש תוך סוף ע"ש. אשר הראש יוצא בסוד הסתכלות א', שהמלכות משמשת ומעלה או"ח ממטה למעלה, וע"כ אין כלים בראש, זולת אחר שמלכות של ראש

טעמים המה רק בחי' בינה וזו"ן. ונבחן, שיווד דהויה ה"ס אור הבינה וה' ראשונה ה"ס אור הז"א והואו ה"ס אור המלכות, דהיינו כנ"ל, דמסבת חסרון הכלים דבינה זו"ן ע"כ חסרים ג"ר דאורות, אלא רק אור הבינה נכללת בז"א. אמנם ה' אחרונה שה"ס נוק' דחכמה המעלית מ"ן נמצאת כאן בנקבי עינים.

וזה שרצה הרב להשמיענו כאן, אשר עולם הנקודים שהוא פרצוף ישסו"ת הנ"ל שיצא בתיקון מ"ן נשתנה מקום יציאתו, כי אינו יוצא דרך הפה של ראש כמו כל הפרצופין הקודמים אלא דרך נקבי עינים, כי שם נתקן המסך דהעלאת או"ח כאמור. והיא הנותנת, אשר כל קומת עה"ס שבראש של פרצוף זה המכונה טעמים דס"ג או ע"ב דס"ג, אינו אלא בשיעור בינה וזו"ן שנק' אח"פ. וד' אותיות דהויה שבראש הזה נבחנו ג"כ בסדר אחר, כי יוד של הויה ה"ס אור הבינה ולא כתר חכמה כבכל המקומות, מפני שכאן חסרו האורות ההם דכתר וחכמה. וה' ראשונה ה"ס ז"א שנק' אור החוטם, והו' ה"ס מלכות שנק' אור הפה. וה"ת, כלומר הנוקבא המעלית מ"ן, ה"ס נקבי עינים, כלומר נוקבא דחכמה. ומנוקבא דחכמה הזאת המכונה נקבי עינים, נתפשט ויצא גופא דס"ג שהוא עולם הנקודים שנקרא נקודות דס"ג או ס"ג דס"ג.

ובאמור תבין היטב דברי הרב בפירוש התיקונים אני ישנה אני שניה, שפירש אני שניה לכתר, כלומר בחי' כלי דחכמה שהיא ספירה הב' מכתר, כי עינים הם חכמה. אמנם מאחר שהנוקבא המעלית מ"ן נתקנה שמה, אומר עליה

אני ישינה, בשביל שבה היה ענין שביה"כ שה"ס העלם אור העינים דוגמת השינה. וכן העין כולל ב' ההין, ה' ראשונה לסיבת היותה ס"ג, כי כל ענין תיקון מ"ן נעשה בגופא דס"ג ולא בע"ב, וס"ג ה"ס בינה, וה' ראשונה כוללת ג"כ ה' אחרונה, דהיינו הנוקבא שהתקנה שמה, ונמצא העינים כוללות ב' ההין כאמור.

(ג) **ועדיין** צריכים להבין היטב כונת הרב בהתחלקות ב' ההויות דע"ב ס"ג, ע"פ ד' אותיותיהם. ונקדים מתחילה לבאר היטב ההבחן בין בינה לתבונה, המובא בע"ח שער או"א פ"ט וז"ל: דע כי אימא עילאה יש לה הויה דס"ג, והיא נוקבא אל אבא שהוא הויה דע"ב וכו', ואימא זו יש בה י"ס גמורות, אמנם בהתחלקותה לב' בחי' אז בחי' ראשונה נרמזת במילוי ו"ד דיווד דהויה הכוללת, הנ"ל, ובחי' ב' נרמזת בה' ראשונה דהויה הכוללת, ואז בחי' ראשונה הנרמזת בו"ד של מילוי יוד דהויה, נקרא אהיה דיוודין, ובחי' ב' נקרא בשם הויה דס"ג, גם הראשונה נקרא אימא עילאה או בינה, והב' נקראת תבונה, וכו'. עו"ש בד"ה כלל העולה, כי ה' ראשונה של השם, הוא ס"ג אחד כולל י"ס פנימיות וחיצוניות, שנקרא תבונה, ויש בה ג"ר הנקרא בינה, וז"ק הנקרא תבונה, ומלכות שבה נקרא תבונה, וחיצונית נה"י של המלכות נקרא ג"כ תבונה, הרי הם בינה א' וג' תבונות, וכל אלו נקרא, תבונה, ושם ס"ג, וה' ראשונה. ועוד יש בינה עליונה רמוזה ביוד של הויה הכוללת, ויש בה כל בחי' אלו, אלא שנק' בינה ואהיה דיוודין. והרי יש בינה עליונה

הכלים של הראש הזה שהם כתר וחכמה, וקומת עה"ס שלו הם בינה וזו"ן.

עי' לעיל אות ב'.

וצריך שתדע, כי אע"פ שאמרנו שמכח תיקון המ"ן נשתנה מקום יציאת הפרצופין, כי אינם יוצאים עוד מפה של ראש דעליון אלא מנקבי עינים של ראש דעליון, אמנם לא נתעלו משום זה שיהיה מקום התחלת הפרצוף מהעינים של ראש דעליון, אלא אדרבה עוד נתמעטו ביותר, כי באמת נשאר מקום יציאתם מבחי' פה דראש העליון כמקודם, אלא שאין התחתון נוטל האורות דנקבי עינים ממקום יציאתם, אלא רק מהמקום שכנגד הפה של הראש בשפה תתאה, ומקום זה מכונה שבולת הזקן.

והנה כבר ידעת שהמלכות דהסתכלות א' לצורך הראש נק' פה והמלכות דהסתכלות ב' לצורך הגוף נקראת טבור כנ"ל בפמ"ס ענף ט' ע"ש. ולפי"ז תבין, אשר עתה אחר שנתעלה בחי' הסתכלות א' לצורך הראש ולקח מקומו בנקבי עינים, ומעינים ולמטה נתפשט בחי' הגוף כנ"ל באות ב' נמצא מקום של הסתכלות ב' לצורך כלים דגופא הוא בפה של הראש, אשר לפי"ז נמצא שנתמעט מאד בחי' הפה של ראש, כי ירד וקיבל לצורת טבור דגופא מבחי' הסתכלות ב' כאמור. ונמצא אשר פרצוף התחתון היוצא ממקום שבולת הזקן, נבחן שיוצא מבחי' טבור שה"ס הסתכלות ב', שהוא מיעוט גדול כלפי הפרצופין הקודמים שהם יצאו מבחי' הסתכלות א', והבן היטב. תשלום ביאור ענף זה יבא בענף הסמוך.

ותבונה, וה"ס סמך מם דאפרסמון, וכו', עכ"ל.

פירוש דבריו ע"פ המתבאר לעיל בפמ"ס ענף י' אות ב' ע"ש. אשר יש הויה אחת כוללת בא"ק, שמכל אות דהויה זו יוצאת הויה מיוחדת. כי מיוד דהויה יוצאת הויה במילוי ע"ב, ומה' ראשונה יוצאת הויה במילוי ס"ג, ומהואו יוצא הויה במילוי מ"ה, ומה' אחרונה יוצאת הויה במילוי ב"ן, עש"ה. ועד"ז ממש יש הויה כוללת גם באצילות, שד' הויות עסמ"ב נמשכים מד' אותיותיה, כמ"ש שם.

וכבר נתבאר שמקור התחלקות חו"ב לב' בחי' הנקראים או"א עילאין וישסו"ת, הוא בהויה דס"ג דא"ק כמ"ש בפמ"ס ענף ט' עש"ה. אשר פרצוף ס"ג דא"ק הנבחן בראש וגוף, הנה הראש דס"ג המלביש מפה דא"ק עד הטבור נקרא בשם או"א והגוף דס"ג המלביש מטבור ולמטה דא"ק נקרא בשם ישסו"ת עש"ה בטעמו ונימוקו. ותדע ג"כ שראש דס"ג נקרא בשם טעמים או ע"ב דס"ג או כתר. וגוף דס"ג דהיינו ישסו"ת, נק' בשם נקודות או חכמה או ס"ג דס"ג כמפורש לעיל בעה"ח ענף ח' וע"ש בפמ"א. והנה נתבאר שראש דס"ג נק' חו"ב דס"ג או או"א עילאין או ע"ב דס"ג. וגוף דס"ג נק' ישסו"ת או ס"ג דס"ג וזכור זה.

וכבר ידעת שזה הישסו"ת שהוא גופא דס"ג הנזכר לא נתקיים, אלא שעלה ונסתלק למעלה בסוד מ"ן לנקבי עינים כמ"ש לעיל. ומזווג זה שבנקבי עינים יצא פרצוף החדש דס"ג בראש וגוף ע"ד פרצוף הס"ג הקודם. וכבר נתבאר סוד